

Notat af 27.10.2017.

Supplerende notat til sagsfremstillingen "Budgetorientering pr. ultimo september herunder budgetstatus 2017/2018 (D)"

I forbindelse med behandlingen af sagen "Budgetorientering pr. ultimo september herunder budgetstatus 2017/2018 (D)" på økonomiudvalgsmødet den 23. oktober ønskede økonomiudvalget,

"at der til byrådsmødet foreligger en supplerende tekst som uddyber, hvordan likviditeten påvirkes, hvis der udarbejdes nye strammere handleplaner eller gives tillægsbevillinger, samt hvordan budget 2018 påvirkes, hvis merforbrug overføres."

Sagens anbefalinger og baggrund herfor

I sagen til økonomiudvalget med den fremrykkede 4. budgetopfølgning er der overordnet redegjort for udviklingen på områderne. I tråd med 3. budgetopfølgning så er der fortsat store merforbrug i 2017 på især 4 områder: HP, BUF, LTE og SUO.

Jf. Slagelse Kommunes styringsregler kan disse merforbrug overføres til 2018, hvis der for hvert af disse merforbrug forelægges en handleplan for afvikling af merforbruget i 2018.

Det fremgår endvidere af sagen – og af tidligere sager, - at nogle af disse merforbrug ikke kan indhentes i 2018 via eksisterende handleplaner.

Det betyder, at byrådet er nødt til at tage stilling til merforbruget, da organisationen ikke må fortsætte med at bruge penge uden bevilling eller alternativt en tilstrækkelig handleplan.

Byrådets handlemuligheder

Byrådet har generelt betragtet 3 handlemuligheder:

- 1) Beslutte nye strammere handleplaner for 2018 på de berørte områder (skal besluttes i byrådet, da administrationen vurderer, at der vil være væsentlige serviceniveau-konsekvenser) og derefter overføre merforbrugene til 2018, hvor de indhentes.
- 2) Beslutte at handleplanerne kan strække sig ind 2019 (skal besluttes i byrådet, da det er en dispensation fra gældende økonomiske styringsregler) og derefter overføre merforbrugene til 2018, hvor det delvis indhentes. Restmerforbruget overføres derefter til 2019, hvor det indhentes.
- 3) Beslutte at give tillægsbevilling således at der ikke længere er merforbrug, fordi der dermed er givet bevilling til at pengene kunne bruges (skal besluttes i byrådet, hvis tillægsbevilling finansieres af kassen).

Administrations anbefaling i sagen

Administrationen anbefaler ikke at stramme eksisterende handleplaner, så de kan gennemføres i 2018, fordi det vil have væsentlige konsekvenser for serviceniveauet – nogle steder i en grad, så det formentlig ikke vil kunne gennemføres inden for gældende lovgivning.

Administrationen anbefaler i stedet en kombination af, at nogle handleplaner forlænges ind i 2019 (fordi der ud fra gældende viden om områdets udvikling så vurderes at være realistisk at gennemføre handleplanerne), mens der på andre områder bør gives kassefinansieret tillægsbevilling.

Hvordan påvirkes budget 2018, hvis merforbrugene i stedet overføres fuldt ud?

Kort om budget og bevillingsreglerne

Indledningsvist skal det understreges, at budgetrammerne vedtaget med budgettet er et udtryk for, hvad byrådet har besluttet, at der må bruges af penge på udgifter. Budgetrammerne er altså en bevilling/ret til at bruge en bestemt sum penge på en given aktivitet (fx dagtilbud).

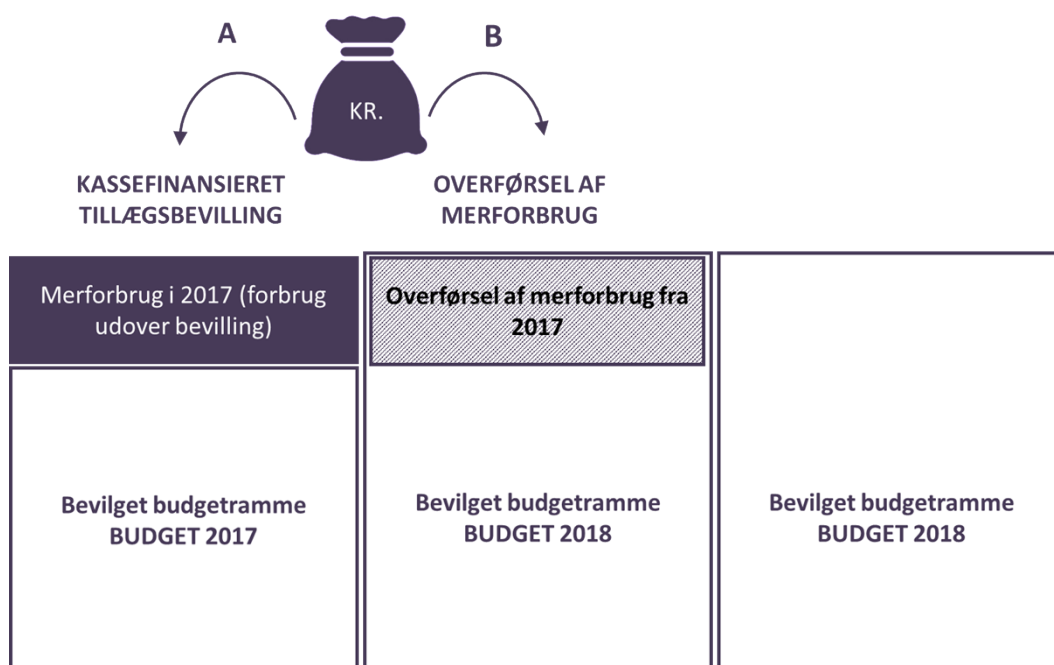
Hvis der af den ene eller anden grund bruges flere penge end besluttet med budgettet, så er der et merforbrug. Et merforbrug kan grundlæggende håndteres på 2 måder.

Byrådet kan hæve budgetrammen med en ny bevilling – en tillægsbevilling. Dermed bliver retten til at bruge penge øget og der er ikke længere et merforbrug.

Alternativt kan merforbruget søges indhentet med en handleplan (med eller uden serviceniveauforringelser alt efter, hvilke handlemuligheder der er). Hvis handleplanen er nødt til at vare over længere tid end gældende budgetår kan byrådet enten godkende dette (og dermed retten til at overføre merforbruget mellem 2 budgetår), eller byrådet kan give en tillægsbevilling for det beløb som ikke kan indhentes i indeværende budgetår.

Illustration af overførsel af merforbrug

Nedenfor er det illustreret, hvad der sker i hvis merforbruget overføres til 2018.

Byrådet vedtog med budget 2018-2021 at hæve budgetrammerne på en række områder, hvor der i 2017 er merforbrug. Derfor er budgetrammen på tegningen større i 2018 og 2019 i forhold til 2017. Der er således som udgangspunkt skabt budgetbalance.

Men i 2017 er der et merforbrug (den mørke kasse). Hvis merforbruget fra 2017 overføres, så vil det betyde, at budgetrammerne i 2018 reduceres med et tilsvarende beløb (den skraverede kasse). Pengene er jo brugt på forhånd i 2017 – nu dækkes det blot ind via budgetrammerne i 2018.

Hvis de aktiviteter som var forudsat med budgetvedtagelsen af B2018-2021 forsat skal kunne gennemføres er de to eneste løsninger derfor:

- at der udarbejdes handleplaner for 2018 som reducere udgifterne uden væsentlige serviceniveauforringelser eller,
- at der gives en kassefinansieret tillægsbevilling.

Hvis det sidste vælges kan dette derfor lige så godt gøres allerede i 2017, således at der skabes sammenhæng mellem budgetrammerne og (forudsatte) aktiviteter i både 2017 og 2018.

Hvordan påvirker det likviditeten?

Kassefinansieret tillægsbevilling

I dette tilfælde påvirker en kassefinansieret tillægsbevilling ikke prognosen for langsigtet likviditet. Det skyldes, at merforbrugene allerede var konstateret op til 3. budgetopfølgning, men at der ikke politisk er:

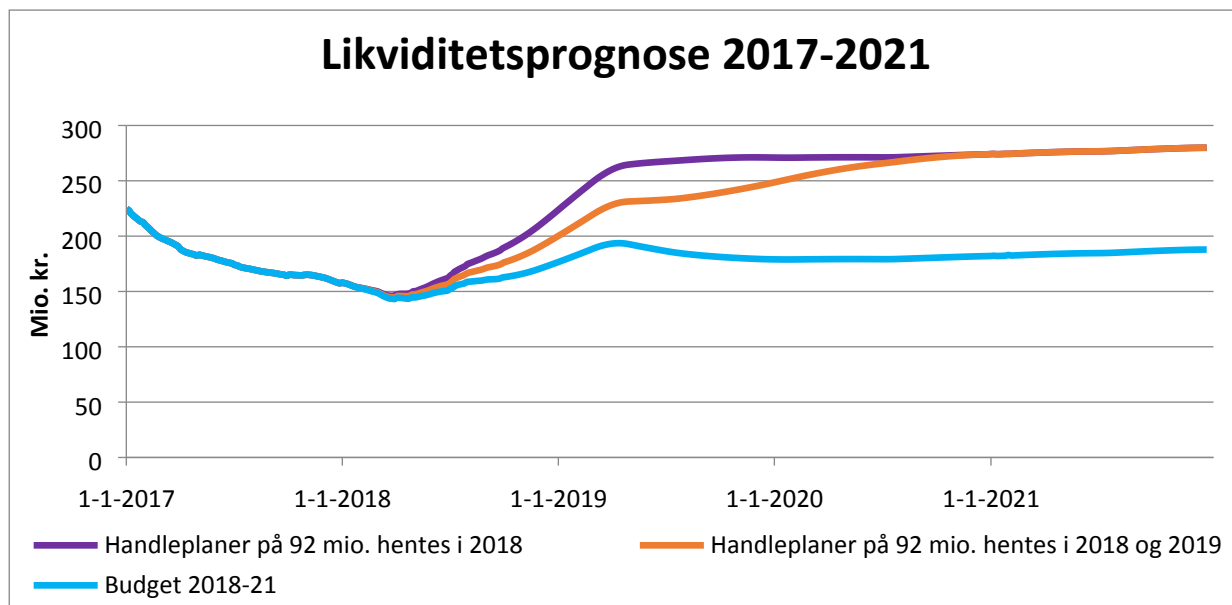
- Godkendt handleplaner, som har tilstrækkeligt effekt til at indhente merforbrugene, eller
- Givet tillægsbevilling som fjerner merforbrugene.

Der er med andre ord en gammel "gæld" som ikke kan betales. Derfor antages det, at gælden overføres "afdragsfrit" mellem budgetårene. Og derfor er det i den nuværende likviditetsprognose indregnet, at merforbrugene forsat er der i alle år.

Handleplaner

Da der ikke i dag er tilstrækkelige handleplaner, så vil det alt andet lige styrke likviditeten, hvis der laves handleplaner som kan indhente merforbrugene. Dette er illustreret nedenfor.

- **Den blå kurve** er gældende likviditetsprognose for den gennemsnitlige likviditet efter 365-dages reglen.
- **Den orange kurve** viser udviklingen, hvis der på alle de udpegede områder blev lavet handleplaner med fuld effekt ved udgangen af 2019
- **Den lilla kurve** viser udviklingen, hvis der på alle de udpegede områder blev lavet handleplaner med fuld effekt allerede ved udgangen af 2018.

Som det fremgår er der selvfølgelig forskel på, hvornår likviditeten styrkes alt efter, hvor hurtigt handleplanerne virker, men den varige effekt på likviditeten er den samme, hvis der er handleplaner som indhenter de oparbejdede merforbrug (en styrkelse på 92 mio. kr. i det konkrete eksempel).

Det skal dog for god ordens skyld understreges, at der er tale om en teknisk beregning for at eksemplificere effekten.